

Hoe maken we het nu veiliger in deze wereld ?

Over de zin en onzin van
(meer) ro-regels

- Regels op het gebied van sanitatie hebben eind 19^e en begin 20^e eeuw onze levensverwachting sterk verhoogd
- Evenzo regels op het gebied van voedselveiligheid (inclusief additieven)
- In mindere mate geldt dat ook voor de (EV/RO) eisen aan de chemische industrie in reactie op de grote ongevallen uit de jaren zestig en zeventig uit de vorige eeuw

- Een verschil in sociale klasse betekent een verschil in levensverwachting van 7 jaar en voor gezonde levensjaren is dat zelfs 13 jaar.
- Dus hier ligt nog een grote opgave ... in termen van opleiding, welvaart en misschien een paternalistisch 'duwtje'
- Iedere veiligheidsdeskundige moet daarom rationeel naar zijn eigen veiligheidspostzegel kijken: (m)bka's zijn een ethische verplichting!
- En wie roept dat 'op mensenlevens geen prijs mag staan' als rechtvaardiging voor onzinnig veiligheidsbeleid draagt een verantwoordelijk voor onnodige doden elders.

- Perrow stelde al in 1984 dat ongevallen 'normaal' zijn voor complexe en gekoppelde productieprocessen
- Coleman, Wolfe hebben na 2005 laten zien dat er inderdaad (exponentieel) meer 'klassieke bedrijfscrises' komen. Maar ook minder slachtoffers!
- Beetje terzijde: Coleman heeft laten zien dat 25% van de getroffen bedrijven het niet overleeft. Tien procent van de getroffen bedrijven wordt meteen door meerdere bedrijfscrises getroffen: ongeluk trekt ongeluk aan

- Meer regels leiden nu niet zomaar tot meer veiligheid
- Langjarig zien we:
 - 2200 doden bij ongevallen in huis
 - 800 verkeersdoden
 - 60 doden door brand
 - Enkelen a.g.v. industriële ongevallen buiten bedrijfsterrein
- Frederick Wolfe heeft laten zien dat in de petrochemische industrie winst een betere voorspeller is van veiligheid dan (meer geld besteed aan) meer veiligheidsregels
- En natuurlijk de klassieker Adams: wie zich veilig voelt, gedraagt zich onveilig (en omgekeerd).

- Veel van de grotere ongevallen (zoals Enschede en Volendam) worden veroorzaakt door malafide ondernemers.
- Handhaving van bestaande regels is dus wel noodzakelijk!
- Ook hier gaat het trouwens meestal om bedrijfstakken met weinig marge (uitzondering BP?)

- Wees je bewust van kosten en baten van RO/EV-maatregelen. Richt je daarom op zelfredzaamheidsbevordering.
- Zeker daar waar de wetenschappelijke basis voor risicomodellering zo beperkt is en het resulterend RO-beleid soms evident onzinnig (zie het voorbeeld van veiligheidszones om LPG-stations)
- Transport van gevaarlijke stoffen (zeker door buisleidingen) is te veilig om nieuwe (RO)-eisen aan te gaan stellen.

- De narrige burger begrijpt heel goed dat er onveiligheid bestaat, dat hij zelf een verantwoordelijkheid draagt en dat de overheid niet altijd naar hem kan luisteren...
- ...maar als je het vraagt wat hij wil dan krijg je natuurlijk te horen wat hij wil...en dat is absolute veiligheid waarvoor hij niet hoeft te betalen
- De symbolische beloften van het Nederlandse EV-beleid doorziet de burger heel goed.

- Ja, het wordt steeds veiliger! We leven immers steeds langer.
- Maar vooral omdat de welvaart toeneemt. Nieuwe (RO/EV-) regels zullen weinig bijdragen. Nu ja, financiële regels misschien wel om economische crises wat minder diep te maken.
- Een beetje betere handhaving kan helpen om de boefjes tijdig te stoppen.
- RO/EV-adviseurs moeten zich daarom richten op het 'laag hangend fruit'

- Ethisch EV adviseren vergt het inzicht dat de geadviseerde maatregelen maar weinig geld mogen kosten.
- Dat is bijna een onmenselijke opgave voor een 'onafhankelijk veiligheidsadviseur' ... daarom is de veiligheidsregio een 'slechte' RO-adviseur ... en is het verbeterprogramma GR kansloos

Dank voor uw aandacht!

Contact: i.helsloot@crisislab.nl